

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-ПЛОВДИВ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

ПРОГРАМА

ПО

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ЗА

ЧУЖДЕСТРАННИ СТУДЕНТИ ПО МЕДИЦИНА, ОБУЧЕНИЕ НА
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Приета от Секционен съвет №6/ 30.05.2022 г.

Утвърдена от Факултетен съвет с Протокол №6/15.06.2022 г.

**„Български език”,
чуждестранни студенти, обучение на български език**

УЧЕБЕН ПЛАН

Дисциплина	Изпит в семестър	Аудиторна заетост				Кредити извънаудиторна заетост	Общо кредити	Часове по години и семестър			
		Всичко	Лекции	Упражнения	Кредити			I година		II година	
								I	II	III	IV
Български език	IV	120	0	120	4.0	5.0	9.0	30	30	30	30

Наименование на дисциплината:

„Български език”, чуждестранни студенти, обучение на български език

Вид на дисциплината съгласно ЕДИ:

Задължителна

Ниво на обучение:

Магистър /М/

Форми на обучение:

Упражнения, индивидуална и екипна работа със студенти, самоподготовка

Курс на обучение:

I и II курс

Продължителност на обучение:

Четири семестъра

Хорариум:

0 часа лекции, 120 часа упражнения

Помощни средства за преподаване:

Мултимедийни презентации, дискусии, ролеви модели на ситуации, интерактивни методи на работа.

Форми на оценяване:

Писмен и усен изпит (в края на втората академична година). Допускане до усен изпит – след успешно положен писмен изпит.

Текущ контрол и семестриални тестове през първи, втори, трети и четвърти семестър.

Формиране на оценката:

В края на втори и четвърти семестър се поставя годишна оценка. Годишната оценка е средноаритметичен резултат от първи и втори и съответно трети и четвърти семестър.

В края на втората академична година се поставя финална оценка. Тя включва резултата от изпита и годишните оценки.

Семестриална оценка

a – за първи семестър

b – за втори семестър

c – за трети семестър

d – за четвърти семестър

a = 0,5. a1 + 0,5. a2 (a1) текущ контрол, (a2) семестриален тест

b = 0,5. b1 + 0,5. b2 (b1) текущ контрол, (b2) семестриален тест

c = 0,5. c1 + 0,5. c2 (c1) текущ контрол, (c2) семестриален тест

d = 0,5. d1 + 0,5. d2 (d1) текущ контрол, (d2) семестриален тест

Годишна оценка

A – за първата академична година

B – за втората академична година

A = 0,5. a + 0,5. b

B = 0,5. c + 0,5. d

Оценка от изпита (E)

E = 0,5. e1 + 0,5. e2 (e1) писмен изпит, (e2) устен изпит

Финална оценка

F = 0,7. E + 0,15. A + 0,15. B

Студентът се допуска до устен изпит при положителна оценка на писмения изпит. Ако оценката по един от компонентите на изпита е Слаб (2), то общата оценка от изпита е Слаб (2).

Финалната оценка се нанася в Протокола, Катедрената и Главната книга.

Аспекти при формиране на оценката:

Писмен и устен изпит, текущ контрол

Семестриален изпит:

Да / Писмен и устен изпит (след IV семестър)

Държавен изпит:

Не

Водещ преподавател:

Дисциплината се води от хабилитирани преподаватели, преподаватели с ОНС „Доктор“ и магистри с педагогическа правоспособност.

Катедра:

Секция по български език

АНОТАЦИЯ

Учебната програма по български език включва преподаване на нови знания и упражнения по български език за общи и медицински цели. В обучението се прилага мултидисциплинарен подход, при който предклинични и клинични медицински текстове се интерпретират и възпроизвеждат както от гледна точка на медицинската

специалност, така и от гледна точка на лексикални, граматични, текстови критерии. Акцентът се поставя върху логико-семантичната организация на информацията, граматичните категории и комуникативната перспектива.

При обучението на студентите се прилагат методи на затвърждаване и надграждане на езиковата комуникативна компетентност. Формите на оценяване са текущ контрол и изпит.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Дисциплината предлага усвояване на езикови знания и умения за комуникация в областта на българския език за общи и медицински цели.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- да разбират устни и писмени текстове на български език за общи и медицински цели;
- да анализират текстове на български език;
- да конструират текстове на български език въз основа на логико-семантична схема и езикови критерии;
- да представят информацията от текстова ситуация;
- да намират връзка между конкретен текст и по-широк професионален контекст;
- да вземат словесно решение след интерпретиране на информацията от текстова ситуация.

УПРАЖНЕНИЯ – ТЕЗИСИ

I семестър

УПРАЖНЕНИЕ № 1 - 2 часа. Тест за установяване нивото на владене на български език.

УПРАЖНЕНИЕ № 2 - 2 часа. Медицински текст. Фонемна и графична система на българския език. Специфика на българската азбука. Отбелязване на меките съгласни при писане.

УПРАЖНЕНИЕ № 3 - 2 часа. Разлика между звук и буква. Звукови промени и редувания в съвременния български език.

УПРАЖНЕНИЕ № 4 - 2 часа. Медицински текст. Правопис и правоговор на медицинската терминология с български и латински произход.

УПРАЖНЕНИЕ № 5 - 2 часа. Медицински текст. Условен правопис.

УПРАЖНЕНИЕ № 6 - 2 часа. Части на речта. Съществително име – видове, граматични значения.

УПРАЖНЕНИЕ № 7 - 2 часа. Медицински текст. Съществително име – образуване.

УПРАЖНЕНИЕ № 8 - 2 часа. Медицински текст. Лексикална категория: терминологична и професионална лексика.

УПРАЖНЕНИЕ № 9 - 2 часа. Медицински текст. Терминологична синонимия.

УПРАЖНЕНИЕ № 10 - 2 часа. Прилагателно име – видове, граматични категории.

УПРАЖНЕНИЕ № 11 - 2 часа. Прилагателно име – образуване. Употреба в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 12 - 2 часа. Медицински текст. Съгласуване на прилагателни имена със съществителни.

УПРАЖНЕНИЕ № 13 - 2 часа. Словообразователни модели – обобщение. Структури за определение и класификация.

УПРАЖНЕНИЕ № 14 - 2 часа. Въпроси на фонетиката, морфологията и лексикологията – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 15 - 2 часа. Семестриален тест.

II семестър

УПРАЖНЕНИЕ № 1 - 2 часа. Медицински текст. Числително име – видове, граматични категории.

УПРАЖНЕНИЕ № 2 - 2 часа. Употреба на числителни имена в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 3 - 2 часа. Медицински текст. Глагол – лексико-граматични разреди. Спрежения. Сегашно време и минало неопределено време в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 4 - 2 часа. Вид на глагола. образуване. Видови двойки.

УПРАЖНЕНИЕ № 5 - 2 часа. Медицински текст. Залог и наклонение на глагола.

УПРАЖНЕНИЕ № 6 - 2 часа. Отглаголни съществителни. образуване.

УПРАЖНЕНИЕ № 7 - 2 часа. Медицински текст. Имената и глаголите в медицинския език – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 8 - 2 часа. Причастия – видове, граматични категории.

УПРАЖНЕНИЕ № 9 - 2 часа. Причастия – видове, граматични категории.

УПРАЖНЕНИЕ № 10 - 2 часа. Медицински текст. Причастия – образуване.

УПРАЖНЕНИЕ № 11 - 2 часа. Употреба на причастия като определения в медицинския език. Разработване на текстове за писмена и устна медицинска комуникация.

УПРАЖНЕНИЕ № 12 - 2 часа. Медицински текст. Терминология и комуникация в специалността. Текстови задачи.

УПРАЖНЕНИЕ № 13 - 2 часа. Въпроси на фонетиката и лексикологията – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 14 - 2 часа. Въпроси на морфологията – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 15 - 2 часа. Семестриален тест.

III семестър

УПРАЖНЕНИЕ № 1 - 2 часа. Местоимения.

УПРАЖНЕНИЕ № 2 - 2 часа. Медицински текст. Местоимения. Употреба в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 3 - 2 часа. Медицински текст. Наречие – видове, образуване.

УПРАЖНЕНИЕ № 4 - 2 часа. Медицински текст. Предлози и съюзи.

УПРАЖНЕНИЕ № 5 - 2 часа. Медицински текст. Употреба на предлози и съюзи в медицински текстове.

УПРАЖНЕНИЕ № 6 - 2 часа. Медицински текст. Сложните думи в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 7 - 2 часа. Употреба на сложни думи с общ и терминологичен характер.

УПРАЖНЕНИЕ № 8 - 2 часа. Медицински текст. Лексикално значение на думата. Пряко и преносно значение. Многозначност на думата. Синоними, антоними, пароними и омоними.

УПРАЖНЕНИЕ № 9 - 2 часа. Синоними, антоними, пароними и омоними.

УПРАЖНЕНИЕ № 10 - 2 часа. Словосъчетание – видове. Свързване в словосъчетанието.

УПРАЖНЕНИЕ № 11 - 2 часа. Медицински текст. образуване на словосъчетания с различни части на речта.

УПРАЖНЕНИЕ № 12 - 2 часа. Медицински текст. Фразеологични словосъчетания.

УПРАЖНЕНИЕ № 13 - 2 часа. Въпроси на морфологията – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 14 - 2 часа. Въпроси на лексикологията и текстологията – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 15 - 2 часа. Семестриален тест.

IV семестър

УПРАЖНЕНИЕ № 1 - 2 часа. Медицински текст. Просто изречение.

УПРАЖНЕНИЕ № 2 - 2 часа. Конструирание и трансформиране на изречения с различна цел.

УПРАЖНЕНИЕ № 3 - 2 часа. Медицински текст. Разработка на текст на медицинска тематика.

УПРАЖНЕНИЕ № 4 - 2 часа. Синтактични синоними.

УПРАЖНЕНИЕ № 5 - 2 часа. Медицински текст. Главни части на простото изречение.

УПРАЖНЕНИЕ № 6 - 2 часа. Медицински казус. Видове сказуемо.

УПРАЖНЕНИЕ № 7 - 2 часа. Второстепенни части на простото изречение.

УПРАЖНЕНИЕ № 8 - 2 часа. Медицински казус. Сложно изречение – видове.

УПРАЖНЕНИЕ № 9 - 2 часа. Сложни съставни изречения. Текстова задача: дискусия.

УПРАЖНЕНИЕ № 10 - 2 часа. Медицински казус. Обособени части. Трансформиране на сложно в просто изречение.

УПРАЖНЕНИЕ № 11 - 2 часа. История на заболяването. Диагностичен план и епикриза. Структури за описание на лечение.

УПРАЖНЕНИЕ № 12 - 2 часа. Попълване на медицински документи. Описание на клинична картина. Структури за изразяване на указания.

УПРАЖНЕНИЕ № 13 - 2 часа. Анамнеза – компоненти. Снемане на анамнеза. Структури за изразяване на причинно-следствени връзки.

УПРАЖНЕНИЕ № 14 - 2 часа. Морфологични въпроси на медицинския текст. Лексикални и синтактични въпроси на медицинския текст.

УПРАЖНЕНИЕ № 15 - 2 часа. Семестриален тест.

ЛИТЕРАТУРА

Краевска, А. и колектив. Български език. Учебник за медици чужденци. Изд. „Летера“, Пловдив, 2005

Краевска, А. и колектив. Учебни тетрадки I, II, III.

Миличева, Д. и колектив. Граматични въпроси на медицинския текст - мултидисциплинарен подход. Учебник по български език за чуждестранни студенти и специализанти – медици, стоматолози, фармацевти. Изд. Фондация „Физика, инженерство, медицина – XXI“. София, 2004

Миличева, Д. и колектив. Текстоллингвистика. Учебно помагало за студенти по медицина. Медицински университет – Пловдив, 2007

Миличева, Д. и колектив. Текстови структури и езикови употреби в медицината. Учебно ръководство за студенти по медицина, дентална медицина, фармация, управление на здравните грижи, здравни грижи. Медицински университет – Пловдив, 2008

Кънчева, П. Учебник по български език за чуждестранни студенти по медицина, стоматология и фармация. Медицинско изд. „АРСО“ ЕТ „АРСО – Асен Петров“, София, 2006

Джон Трим и колектив. Обща европейска езикова рамка, Релакса, София, 2006
Други актуални учебници и помагала по избор на преподавателите.

КОНСПЕКТ

I. Граматика:

1. Фонемна и графична система на българския език. Звукови промени и редувания в съвременния български език.
 2. Съществително име – видове, граматични категории.
 3. Прилагателно име – видове, граматични категории.
 4. Числително име – видове, граматични категории.
 5. Глагол – лексико-граматични разрези. Време на глагола
 6. Вид на глагола. Видови двойки.
 7. Залог на глагола.
 8. Наклонение на глагола.
 9. Отглаголни съществителни.
 10. Причастия – видове, граматични категории.
 11. Местоимения – видове, граматични категории.
 12. Наречие.
 13. Предлози и съюзи.
 14. Сложните думи в медицинския език. Употреба на сложни думи с общ и терминологичен характер.
 15. Видове думи според лексикалното значение. Синоними, антоними, пароними и омоними.
 16. Лексикална категория: терминологична и професионална лексика.
 17. Словосъчетание – видове. Свързване в словосъчетанието.
 18. Просто изречение. Конструирание и трансформиране на изречения.
 19. Синтактични синоними.
 20. Главни и второстепенни части на простото изречение.
 21. Сложно изречение. Видове сложни изречения.
 22. Обособени части. Трансформиране на сложно в просто изречение.
- *Всяка граматична тема е насочена към медицинския език.

II. Теми – предклинични и клинични текстове:

1. Ревматизъм.
2. Артروزна болест.
3. Бронхиална астма.
4. Реч.
5. Лаймска болест.
6. Псориазис.
7. Алергии.
8. Физикални методи на изследване.
9. Физическо развитие на детето.
10. История на заболяването.

11. Снемане на анамнеза. (*Комплексът въпроси на лекаря към пациента при снемане на анамнеза е задължителен компонент от устното изпитване на всеки студент.)